

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/205/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116226219
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2017:8116226219.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobkyne: P. H., F., XX.XX.XXXX, T. E. XXXX/XX, XXX XX H., právne zastúpenej: Mgr. Oto Saloky, advokát, so sídlom Hlavná 94, 080 01 Prešov, proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Tomáš Kušnír, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, o vydanie bezdôvodného obohatenia 7 003,48 €, takto

rozhodol:

- I. Žalobu zamieťa.
- II. Žalovanému náhradu trov konania voči žalobkyni nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Návrhom došlým súdu dňa 20.12.2016 žalobca požadoval na žalovanom zaplatenie sumy 7 003,48 € a to na nasledujúcom skutkovom základe:

1.1. Dňa 08.12.2004 uzavrel pán S. T. ako dlžník, zmluvu o splátkovom úvere č. 0503249473 so J. J. ako veriteľom, na základe ktorej mu bol poskytnutý spotrebný úver bez účelu vo výške 100 000,- Sk. Rovnakého dňa 08.12.2004 uzavrel žalobca ako ručiteľ so J. J. I..J.. ako veriteľom zo zmluvy o splátkovom úvere uzatvorenom s pánom S. T. dohodu o ručení podľa § 303 - 312 Obchodného zákonníka, ktorou sa zaviazal uhradiť záväzok s príslušenstvom pána T. v prípade, že tak tento neučiní riadne a včas. Žalobca nemal vedomosť o tom, ako a či vôbec dlžník T. svoj záväzok z úveru voči banke spláca. Listom zo dňa 20.11.2009 mu banka oznámila postúpenie pohľadávky voči dlžníkovi T. zo zmluvy zo dňa 08.12.2004 postupníkov - žalovanému, pričom k postúpeniu pohľadávky vo výške 6 180,19 € malo dôjsť na základe zmluvy o postúpení pohľadávky č. 1105/2009/CE uzatvorenej dňa 04.11.2009. Vtedy sa žaloba dozvedel, že dlžník nemal svoj záväzok riadne plniť. Následne teda žalobca ako ručiteľ začal záväzok plniť. V októbri 2015 žalobca telefonicky požiadal žalovaného o oznámenie, akú sumu je ešte potrebné uhradiť na splnenie záväzku. Listom zo dňa 30.10.2015 žalovaný oznámil, že jeho pohľadávka z postúpeného záväzku bola uhradená v plnej výške a vec považuje za uzavretú. Na písomnú výzvu žalobcu o vydanie bezdôvodného obohatenia a vyúčtovanie uhradených platieb žalovaný dňa 12.02.2016 vyplatil žalobcovi sumu 2 596,52 € a listom zo dňa 23.02.2016 mu oznámil, že jeho platby započítaval v prvom rade na istinu a až následne na príslušenstvo postúpenej pohľadávky, pričom malo ísť celkovo o sumu 7 003,48 € pozostávajúcu z istiny 4 876,58 €, sankčných úrokov 1 303,61 € a úrokov z omeškania 823,29 €. Následne žalobca požiadal banku o oznámenie kedy došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, kedy a akým spôsobom bola táto skutočnosť oznámená dlžníkovi T. a žalobcovi. Listom z 27.05.2016 J. J. I..J.. žalobcovi oznámila, že v súlade s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, odovzdala všetku k veci sa vzťahujúcu dokumentáciu žalovanému ako postupníkov. 1.2. Žalobca má za to, že zmluva o postúpení pohľadávky zo J. J. na žalovaného je neplatná pre rozpor s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca vychádzal z toho, že konečná splatnosť úveru bola stanovená na deň 10.11.2009. Ak teda nedošlo k platnému predčasnému zosplateniu

úveru a pohľadávka bola postúpená zmluvou uzatvorenou dňa 04.11.2009, stalo sa tak pred konečnou splatnosťou úveru, resp. pred tým ako by došlo k jeho platnému predčasnému zosplateniu, a preto takáto zmluva je neplatná. Na základe toho sa žalobca domáha na žalovanom vyplatenia sumy 7 003,48 € ako bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v rozdieli medzi žalobcom zaplatenou sumou 9 600 € a sumou zatiaľ vrátenou vo výške 2 596,52 €.

1.3. Žalobca vo svojej žalobe cituje rozsudky tuzemských súdov na úrovni krajských súdov, ktoré podporujú jeho právnu argumentáciu o tom, že porušenie § 92 ods. 8 zákona o bankách má viesť k neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky.

2. K žalobe sa žalovaný vyjadril písomným podaním doručeným súdu dňa 24.02.2017. Pokiaľ ide o rozhodujúcu otázku, a to otázku výkladu § 92 ods. 8 zákona o bankách, na rozdiel od žalobcu, žalovaný cituje množstvo rozhodnutí tunajších súdov rovnako na úrovni krajských súdov, vrátane KS v Prešove, ktoré majú za to, že podmienky uvedené v § 92 ods. 8 zákona o bankách, nie sú podmienkami, ktoré normujú platnosť postúpenia bankovej pohľadávky na inú osobu. Žalovaný rovnako poukázal na ustanovenia Všeobecných obchodných podmienok J. J. o tom, že banka môže kedykoľvek svoju pohľadávku z úveru postúpiť, s čím dlžník vyslovuje súhlas.

3. Na vyjadrenie žalovaného reagoval žalobca podaním doručeným súdu dňa 11.04.2017, v ktorom uviedol ďalšie rozhodnutia podporujúce jeho právnu argumentáciu.

4. Na toto vyjadrenie reagoval žalovaný podaním doručeným súdu dňa 13.06.2017, v ktorom opätovne uviedol ďalšie rozhodnutia, naopak podporujúce jeho právnu argumentáciu.

5. Súd vo veci vykonal pojednávanie dňa 30.10.2017 za účasti strán sporu, resp. ich právnych zástupcov, na ktorom vykonal dokazovanie obsahom spisu a zistil nasledujúce:

5.1. Žalobca ako ručiteľ uzatvoril so J. J. ako poskytovateľom úveru pánu S. T.S. dohodu o ručení o tom, že v prípade, ak úver nebude riadne a včas splácaný dlžníkom T., uhradí úver on. Dohoda o ručení sa vzťahovala k zmluve o splátkovom úvere č. 0503249473 zo dňa 08.12.2004, ktorou J. J. ako veriteľ poskytla dlžníkovi S. T.S. úver vo výške 100 000,- Sk.

5.2. Ďalej súd vykonal dokazovanie komunikáciou medzi žalobcom a žalovaným, z ktorej vyplývajú výzvy na zaplatenie dlžnej sumy žalobcom ako ručiteľom a následne oznámenie o tom, že zo strany žalobcu bola celá pohľadávka dlžníka T. už uhradená. Z listu žalovaného zo dňa 23.02.2016 vyplýva, že tento vracia žalobcovi sumu 2 596,52 € ako preplatok z ním zaplatenej sumy.

6. Pri svojom rozhodovaní vychádzal súd z nasledujúcich právnych úvah:

6.1. Podľa § 92 ods.8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách - Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

6.2. Pre prejednávajúcu vec má podstatný význam výklad § 92 ods. 8 zákona o bankách. Tu je potrebné uviesť, že senát 9C Okresného súdu Prešov vo veci sp. zn. 9C/134/2014 rozhodol v súlade s právnou argumentáciou prezentovanou žalobcom tak, že žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na vymáhanie pohľadávky z dôvodu neplatnosti postupnej zmluvy. Predmetný rozsudok Okresného súdu bol uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/19/2016 zo dňa 07.12.2016 zrušený s tým, že na strane žalobcu ako postupníka je daná vecná pasívna legitímácia na vymáhanie pohľadávky, pretože krajský súd zaujal názor, že § 92 ods. 8 zákona o bankách nie je právnou normou, ktorá by normovala platnosť postúpenia bankovej pohľadávky. Krajský súd ďalej poukázal na Všeobecné obchodné podmienky, a to na bod 19.16 (rovnaké obchodné podmienky sú súčasťou aj

prejednávanej veci), podľa ktorého - klient výslovne súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú ako aj bez ohľadu na to, či banka vznikla v súvislosti s takouto pohľadávkou akúkoľvek požiadavku alebo nie, voči klientovi na tretiu osobu, alebo previesť akékoľvek svoje záväzky na tretiu osobu. Súčasne krajský súd poukázal na § 89 ods. 1 zákona o bankách, podľa ktorého je takáto dohoda medzi bankou a žalovanými možná a v súlade so zákonom.

6.3. Senát 9C tohto súdu, teda senát prejednávajúci aj túto vec, rozsudkom sp. zn. 9C/63/2014 opätovne žalobu postupníka ako nadobúdateľa bankovej pohľadávky voči spotrebiteľovi zamietol s poukazom na výklad § 92 ods. 8 zákona o bankách prezentovaný žalobcom. Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 5Co/332/2015 zo dňa 09.05.2017 však rozsudok okresného súdu zrušil s tým, že zaujal názor, podľa ktorého § 92 ods. 8 zákona o bankách nie je právnou normou, ktorá by upravovala podmienky platnosti bankovej pohľadávky. V rámci tohto rozhodnutia krajský súd poukázal na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 29Odo/1613/2005, ktorý sa zaoberal dôsledkami porušenia ustanovenia § 38 ods. 9 zákona č. 21/1992 Zb. o bankách (ktorý je v podstate totožný s terajším § 92 ods. 8 zákona) a uviedol, že: „Účelom inštitútu bankového tajomstva je ochrana klienta pred zverejnením, či podávaním informácií o jeho majetkových pomeroch. Úprava zmluvného postúpenia pohľadávky v OZ ani príslušné ustanovenia OZ vo všeobecnosti nezakazujú postúpenie pohľadávky len preto, že dôsledkom postúpenia je prelomenie bankového tajomstva. Ochranu poskytnutú klientovi banky prostredníctvom inštitútu bankového tajomstva je nutné vždy zvažovať aj s prihliadnutím k tomu, či a akým spôsobom osoba, ktorá má byť týmto inštitútom chránená sama porušuje svoje povinnosti plynúce z príslušného bankového obchodu. Zákon o bankách totiž banke tiež ukladá obozretne hospodáriť a chrániť majetkové záujmy všetkých svojich klientov. Pri plnení tejto povinnosti nemôže byť banka pripravená o možnosť zbaviť sa v záujme ostatných svojich klientov rizikovej pohľadávky k situácii, keď dlžník porušuje povinnosť pohľadávku splácať len preto, aby prostredníctvom inštitútu bankového tajomstva chránil a individuálny záujem takéhoto dlžníka. Z hľadiska možných úvah o následkoch neoprávneného porušenia bankového tajomstva zmluvným postúpením pohľadávky je zjavné, že k náprave uvedeného stavu nevedie sankcia spočívajúca v neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky.“ Krajský súd ďalej poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 242/2007, v ktorom je zdôraznené, že základným princípom výkladu zmluvy je priorita výkladu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy pred takým výkladom, ktorý neplatnosť zmluvy zakladá, ak sú možné obidva výklady.

6.4. Vzhľadom na vyššie uvedené teda v prejednávanej veci súd prvej inštancie dospel k záveru, že aj prípadné porušenie § 92 ods. 8 zákona o bankách by nevedlo k neplatnosti postúpenia pohľadávky. Tu je potrebné zdôrazniť ešte to, že v prejednávanej veci došlo k postúpeniu pohľadávky pár dní pred konečnou splatnosťou úveru. Teda aj ak by súd vychádzal a priklonil sa k právnej argumentácii žalobcu, má za to, že zmluva o postúpení pohľadávky by nebola neplatná celkom ale iba čiastočne a postúpená by bola celá omeškaná pohľadávkou s výnimkou poslednej splátky, pretože iba jedna splátka bola splatná po dni uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok.

6.5. V rámci právnej argumentácie potrebuje súd ďalej poukázať na nasledujúcu súdnu prax, ktorá v rozhodnutiach krajských súdov predkladaných stranami sporu uvedená nebola. Napríklad podľa rozhodnutia NS ČR sp. zn. 32Cdo/4511/2009 vychádzajúceho z rovnakej právnej úpravy postúpenia pohľadávky podľa OZ ako je v SR je uvedené: „Oznámením o postúpení pohľadávky adresovaným dlžníkovi vyvolá postupca zmenu osoby oprávnenej prijať plnenie a tiež na seba berie riziko vyplývajúce z toho, že i v prípade neplatnosti (či neexistencie) zmluvy o postúpení pohľadávky, splní dlžník dlh tretej osobe (postupníkovi) s účinkami i pre postupcu. Samotným postúpením pohľadávky však nedochádza k inej zmene záväzku než osobe veriteľ a v prípade, že zmluva bola neplatná, dochádza k tomu, že k veriteľovi pristupuje ďalšia osoba oprávnená prijať plnenie s účinkami i pre (pôvodného) veriteľa. Právnou skutočnosťou, na ktorú právo viaže zmenu osoby oprávnenej prijať plnenie, je oznámenie postupcu dlžníkovi - vôbec nie je podstatné, či v skutočnosti k postúpeniu platne, či vôbec došlo. Notifikačný úkon vyvolá zamýšľané právne následky týkajúce sa osoby oprávnenej prijať plnenie i vtedy, ak k cesii vôbec nedošlo, či zmluva o postúpení bola neplatná. Otázku, či pohľadávka bola skutočne postúpená a či postúpenie bolo platné, možno riešiť iba v spore medzi postupcom a postupníkom.“

6.6. Rovnako súd poukazuje na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/2/2016, podľa ktorého: „Z procesného hľadiska je pre úplnosť potrebné poukázať na ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej ak oznámi postupca dlžníkovi, že pohľadávku postúpil postupníkovi, dlžník v zásade nemá v spore o úhradu pohľadávky k dispozícii obranu založenú na námietke neplatnosti zmluvy postúpení pohľadávky, iba ak by išlo o niektorý z prípadov uvedených v § 525 OZ. Otázka neplatnosti nie je nevýznamná, ak je predmetom

sporu o neplatnosť takejto zmluvy, resp. ak sa požaduje (uplatňuje) plnenie, ktoré predstavuje hodnotu neuhradenej postúpenej pohľadávky.“

6.7. Vychádzajúc teda z vyššie uvedeného súd prichádza k záveru, že aj v prípade aplikácie názoru žalobcu o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok by uvedené nevedlo k rozhodnutiu v prospech žalobcu, pretože podstatné je to, že zo strany žalobcu ako dlžníka došlo k splneniu záväzku. To, či došlo k splneniu záväzku oprávnenej osobe ako vyplýva z vyššie uvedeného podstatné nie je, podstatné je to, že záväzok žalobcu bol plnením odovzdaným postupníkoví splnený bez ohľadu na to, či zmluva o postúpení pohľadávky platná je alebo nie je a samotnú výšku zaplatenej sumy žalobca žiadnym spôsobom nerozporoval.

6.8. Na základe vyššie uvedeného teda súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

7. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 257 C.s.p. - Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods.2 C.s.p. - O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

7.1. Súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 257 C.s.p. z dôvodu, že má za to, že postupom žalovaného predchádzajúcim konaním vo veci samej došlo k okolnostiam hodným osobitného zreteľa, pre ktoré by bolo v rozpore s elementárnou spravodlivosťou priznať náhradu trov konania procesne úspešnému žalovanému. Týmito okolnosťami je to, že žalovaný si ponechával plnenia poskytované mu žalobcom na postúpenú pohľadávku aj potom, keď jeho záväzok bol už v celom rozsahu splnený. Súd je presvedčený, že nebyť aktivity žalobcu k vráteniu preplatku by nebolo došlo. V týchto okolnostiach teda súd vidí takú hrubú neslušnosť na strane žalovaného, ktorá neumožňuje napriek procesnému úspechu v tomto konaní mu náhradu trov konania priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.